

Filmnyheter

ÅRG. 2

21 NOVEMBER 1921

N:o 40

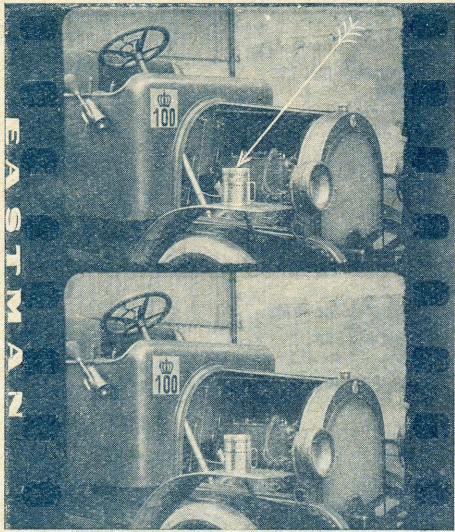
William S. Hart

i hans senast hitkomna film "Blixtens broder".

Pris 35 öre.

Ett klipp ur SVENSK FILM-
INDUSTRIS film visad bl. a.
på RÖDA KVARN i Stock-
holm

Thermix
VÄRMARE
BIL-
VÄRMAREN

Apparaten erhålles genom Järnhandlare och Bilfirmor eller direkt från

GENERALAGENTERNA
DANIELSON, FORSSBERG & Co.
STOCKHOLM.

Varför
är
Svenska Dagbladet

tidningen som oavbrutet
går framåt?

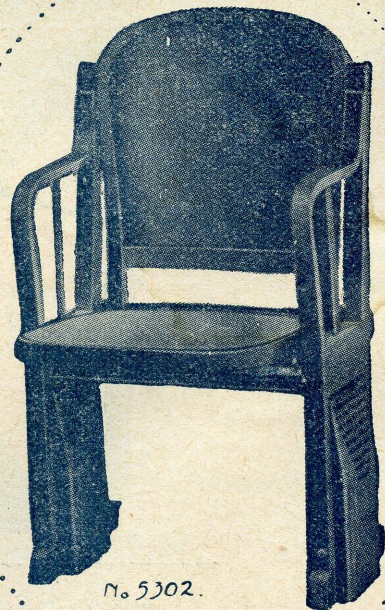
Därför:

- att den lämnar de snabbaste
och säkraste nyheterna;
- att den har de främsta för-
fattarenamnen;
- att den är både lättläst och
innehållsrik.

Använd SKODON av
märkena

Ingeborg
och
Engelbrekt

Gemla Fabrikers Aktiebolag Diö.

No 5302.
Med ventilation.
Skandinaviens största
fabrik för
BIOGRAF- & TEATERSTOLAR

FILMNYHETER

AKTUELL ~ OMVÄXLANDE ~ LÄTTLÄST

Stockholm 1921. Zetterlund & Thelanders Boktryckeri-A.-B.

ÅRG. 2

STOCKHOLM DEN 21 NOVEMBER 1921

N:o 40

Förlag: A.-B. Svensk Filmindustri. Postadress: Postfack 630. Telefoner: Svensk Filmindustri.

FILMEN KNYTER BAND MELLAN DE FORNA FIENDERNA.

En fransk film i Berlin!

På filmens område utjämnas fortast de gränser kriget uppdragit. En fransk filmskriiftställare och -regissör har i dagarna inbjudit den tyska filmindustriens spetsar till en sammankomst för att dryfta möjligheten att trots alla svårigheter och allt groll söka uppnå större kontakt mellan den tyska och den franska filmvärlden. Inbjudaren var M. Diamant-Berger, regissör för "De tre musketörerna", och mötet ägde rum på hotell Adlon i Berlin. Närvarande voro bl. a. franska konsuln i Berlin och som enda dam fru v. Koczian (Ossi Oswald). M. Diamant-Berger öppnade sammanträdet med ett anförande, i vilket han betonade filmens värde som "internationellt språk".

"Man säger", yttrade han, "att konsten icke har något fädernesland. Detta är falskt, men konsten vet ej av några gränser. Om konsten ensam kunde vara uttrycksmedlet mellan människorna, då skulle det allmänna samförståndet vara bättre".

I fortsättningen förklarade han sig tro på filmens mission att få människorna att bättre förstå varandra, ty missförstånd äro tyvärr grunden till det nuvarande tillståndet i världen. Adolphe Bisson har 1913 sagt, att kinematografien är en lika omvälvande uppfinning som boktryckarkonsten var på sin tid, och då man kan se tillbaka på vår tidsålder med samma överblick som den vi nu ha över tiden för slaget vid Thermopyle, skall man helt visst säga, att detta är kinematografiens århundrade.

Efter talens rad visades i Declabolagets lokaler några scener ur Pathés "De tre musketörerna", som den tyska facktidningen Film-Kurier betecknar som det bästa man sett i Tyskland på senare tid. Före-

visningen gav för tyskarna tydligt vid handen, att den franska regien nu är besluten att ta upp tävlan med den tyska historiska filmen.

Det har vid flerfaldiga tillfällen framhållits, att i strävandena för samförstånd mellan folken kunde filmen spela en långt större och mera betydande roll än vad man nu på håll, där man verkligen vill samförstånd, tillmäter den. Men även om de möjligheter, som filmen erbjuder som direkt propagandamedel för fred och frid, ännu i stort ligga obegagnade, verkar den dock i sin nuvarande förströelseform som en mäktig föreningslänk. När nu filmförbindelserna mellan de båda arvfjenderna Frankrike och Tyskland återknytas — vi erinra om, att M. Diamant-Bergers framträdande i Berlin icke är första steget, ekonomiska band ha redan förut knutits genom insats av franskt kapital i tyska filmföretag — är detta en begynnelse till framtida goda relationer mellan de båda makterna, som bör hälsas med tillfredsställelse och vars betydelse icke bör underskattas. Genom ett utbyte av filmer mellan Frankrike och Tyskland har man slagit in på en väg, som kan leda till stora mål.

Nu måste också sägas, att ett bättre filmarbete än "De tre musketörerna" hade man knappast kunnat finna för att öppna förbindelserna. Dumas' odödliga mästerverk har helt visst tjugat millioner tyskar, för vilka, allt hat och all fiendskap till trots, den franska andan och ridderligheten alltid haft något lockande. "De tre musketörerna" — opolitisk, fylld av forna tiders äventyr och galanteri, iscensatt med den franska andans klarhet och elegans — det är, tro vi, en film, som mer än någon annan skall kunna slå bryggor över avgrunder, som ännu gapa efter den stora ofreden.

EN NY FILM MED DOUGLAS FAIRBANKS.

»MARK OF ZOORO» KOMMER INOM KORT UPP PÅ DE SVENSKA BIOGRAFERNA.

Det är aldrig tyst omkring Douglas Fairbanks namn! Med Charlie Chaplin delar han äran att vara hela världens filmhjärte liksom Mary Pickford är "hela världens lilla fästmö". Nu senast har herrskapet Fairbanks europeiska resa låtit tala om sig, om än icke på samma sätt som Chaplins. Den synes försiggå under betydligt stillsammare och värdigare former.

såga de amerikanska tidningarna — och i samma stil gå meddelandena från andra håll i Staterna.

Handlingen i "Mark of Zoro" tilldrager sig i Kalifornien — Kalifornien för hundra år sedan, när detta landskap ännu lydte under Mexiko och förhållandena voro så oordnade som gärna möjligt med skoj och bedrägeri, rövare och banditer, men

Zooro (Douglas Fairbanks) räddar sin tillkommande från ett band underliga figurer.

Men någon ny film med Douglas Fairbanks ha vi icke haft på länge. Härmed är icke sagt, att Doug legat på latsidan. Det gör han aldrig. För hans oroliga ande och hans sporttränade lemmar finns ingen vila. Arbetet och verksamhet — det är hans lösen. Douglas Fairbanks har på senaste året inspelat flera filmer, och vi kunna i dag meddela våra läsare, att en av dessa, "Mark of Zoro", inom kort kommer upp på våra biografteatrar med premiär på Röda Kvarn.

Vi ha ännu icke varit i tillfälle att stifte bekantskap med "Mark of Zoro", men att döma av den amerikanska fackpressens uppgifter har den i Förenta staterna varit en mycket stor succés. På den stora Capitolbiografen i New York uppgick publiken första veckan "Mark of Zoro" visades till icke mindre än 94,501 personer — världsrekord,

också med sanna riddersmän och sköna kvinnor. Miljön är alltså den lämpligaste för en Douglas Fairbanks, som i denna omgivning bör ha många handa tillfällen att låta sina speciella egenskaper komma till sin rätt — ridderligheten, modet, styrkan, vigheten. Att dessa tillfällen icke försummats, därom bära de amerikanska tidningarnas uttalanden vittnesbörd.

Vad filmen kommer att heta på svenska, är ännu icke fastslaget. Man kan tänka sig "Zooros märke" — fribrytaren Zoro, filmens hemlighetsfulla huvudperson, brukade märka sina offer med ett Z — eller också "Det hemlighetsfulla Z". Eller också något annat. Vilket än det svenska namnet blir, så är helt visst filmen av det slag, att den måste ses av var och en med sinne för det friska d'Artagnanshumöret på film.

**Stärkande
magmedicin**

STOMIN

KNUT HAMSUNS »MARKENS GRÖDE» PÅ FILM.

ETT VERK AV EN DANSK REGISSÖR I DEN NORSKA OBYGDEN.

Det är en stor och mycket svår uppgift den danska regissören Gunnar Sommerfelt tagit sig före, då han filmat Hamsuns märkliga verk "Markens gröde", berättelsen om den ensamme mannen, som kämpar sin kamp med naturen och segrar och står som en uppbyggare och skapare uppe i fjällbygden. En uppgift så mycket svårare som det gäller ett av litteraturens mästerverk, som ofantligt många människor äro förtroliga med och älska, men också ett verk, som har föga av den dramatiska omväxling man ansett — ehuru nog med orätt — vara nödvändig för film. Att regissör Sommerfelt gått med varsamhet till behandlingen av stoffet, kan man vara viss om, han hör själv till en av bokens varmaste beundrare och är, ehuru dansk, synnerligen förtrolig med norskt väsende och med vad Hamsun velat säga med sin bok.

Till att gestalta Isaks roll har valts teaterchef Rydland, hustrun Inger, den harmynta kvinnan, som kommer till honom och delar hans mödor, men som dock icke är av samma hårda, präktiga virke som han, spelas av Karen Thalbitzer, en dotter till den store Olaf Poulsen. En starkt dramatisk roll, finngumman, som far runt i bygderna och för ont tal mellan de ensliga stugorna och gör all

den skada hon kan, har anförtrotts åt ingen mindre än den framstående skådespelerskan Ragna Wettergren, näst Johanne Dybwad den största av Norges kvinnliga scenkrafter av en äldre generation.

Länsmannen, som står Isak bi i de för honom främmande affärstransaktionerna, göres av hr Sommerfelt själv och ännu några namn fullständiga personlistan, som övervägande har norska krafter att visa upp. Ett par lappar medverka dessutom, antagligen för första gången i filmens historia.

Filmen har spelats in i Rövaas, varifrån man ser de ståtliga fjällen Storetind och Lilletind. Här går ännu vargen och björn och järv syns här ofta. Här har regissören undan för undan byggt upp de hus Isak med så mycken möda och kärlek timrade. Folket i trakten, tillhörande två gamla släkter och själva urtyperna till den Isak Hamsun så oförglömmeligt tecknat, har med förvåning sett på allt detta främmande, som dragit hit upp, där telefon och telegraf fortfarande är som en saga.

"Markens Gröde" har förvärvats för Sverige av Svenska Filmkompaniet och torde få sin premiär inemot jul. Till filmen har enkom komponerats musik av Leif Halvorsen, som i musikhandeln utgivit denna i form av en symfoni, som fått bokens och filmens namn.

Ragna Wettergren som finngumman Oline.

VECKANS PREMIÄRER

äro på flera håll synnerligen lockande. Stureteatern ståtar sålunda med ingen mindre än William S. Hart i "Blixstens broder" — det var ju nog så länge sedan Hart stod på programmet, varför hans framträdande bör hälsas med glädje. På Record gives "Cirkusdemonens" första avdelning "Den stulna cirkusen" med Eddie Polo, medan Brunkebergsteatern och Kungsholmsbiografen köra andrahandsprogram, den förra Alla Na-

zimova-filmen "Hjärtats hunger" och den senare "Glödande kol" med Frank Keenan.

Att "De landsflyktige" även denna vecka står på Röda Kvarns program, behöver knappast sägas. Denna film, som blivit en enastående succès, har de två första veckorna givits för utsålda hus i förköp. Även Regina kör om förra veckans film, den obetalbart roliga Dorothy Gish-farsen "En natt i spöklottet", som av pressen fick idel lovord.

DET ÄR EN FÖRTROENDESÄK

att köpa pälsverk. Vill Ni vara säker om att få ett äkta pälsverk, värt sitt pris, bör Ni ovillkorligen vända Eder till en fackman. Körsnär **Em. Lipschütz, Grevtvegatan 22**, åtnjuter sedan gammalt sina kunders fulla förtroende.

SVENSKA PARALLELLER TILL AMERIKANSKA STJÄRNOR.

Wallace Reid—Gösta Ekman.

Pauline Frederick—Edith Erastoff.

Uppslaget till det ämne, som antyds i rubriken här ovan, är icke vårt. Det har ett för kännedomen om svensk film mera smickrande ursprung: det är en amerikansk författarinna i en amerikansk film-tidskrift, som dels själv har och dels hos sina läsare förutsätter så pass mycken kunskap om och intresse för svensk film, att hon kan draga upp jämförelser mellan de mest populära amerikanska filmartisterna och deras svenska motsvarigheter — så som hon ser dem.

Att den amerikanska skribenten i några fall bedömer oriktigt, kan inte läggas henne svårt till last — hon har icke sett alla svenska filmer och hon äger icke den kännedom om våra skådespelares konstnärsnaturell, som vi ha. Det kanske mest eklatanta exemplet härpå är, att hon som Charles Rays svenska motsvarighet sätter upp — Lars Hanson. Det för oss fullständigt orimliga i detta, att jämföra Lars Hansons koncentrerade, fasta, utstuderade (i ordets egentliga mening) konst med Charles Rays veka, timida gossegestalt, får sin förklaring i, att miss Hancock icke sett den förstnämnde i annat än "Ett farligt frieri" och "Synnöve Solbakken". Här finns "gosselynnet", den tidiga ungdomen, skyggheten, alstrad av den misstro han röner, vekheten, som Aslak misshandlar, och så ett av dessa utbrott, som Charles Ray också så ofta har och där han får visa all sin samlade kraft. Slåss göra de båda... Det ligger alltså inte så fjärran, som man först kunde tycka, ehuru Lars Hansons bana i "De landsflyktige" vinkelrätt viker av från Charles Rays.

Med Lillian Gish jämföres Mary Johnson, men ett själsligt släktttycke med t. ex. Jenny Hasselqvist torde här ligga om inte nära, så närmare. Gösta Ekman jämföres med Wallace Reid. Det är "Mäster-

katten", som legat till grund för detta omdöme, "högräst, vacker och ung", som den svenske filmhjälten är och smart att reda ut tilltrasslade situationer, vilket Wallace Reid också klarar med samma älskvärda nonchalans. "En lyckoriddare" och "Prins Monte Carlo" ha onekligen stora beröringspunkter, ehuru Gösta Ekmans yttre företräden äro ojämförligt större än Reids.

Ett par lyckliga fynd äro Pauline Frederick — Edith Erastoff och Constance Talmadge — Karin Molander. Den första jämförelsens sanning ligger så i öppen dag, att den ej tarvar bevis, det är isynnerhet ur "Berg-Eyvind" författarinnan hämtat sin impuls. Constance Talmadges svenska motsvarighet Karin Molander, ja, varför inte? Skålmska, muntra, klartänkta, osentimentala och intelligent charmerande, allt stämmer, skillnaden ligger i den mjukhet fru Molander äger och som hos den berömda Constance ersatts med slängig kantighet — det strålande komedilynnnet ha de båda, hårburret också, ehuru amerikanskan är "bobbed", d. v. s. har klippt sina säkert inte långa flätor.

Men att jämföra Mary Miles Minter, denna lilla, sentimentala kissemissa, med den nordiskt högväxta och mycket mer naturliga, mer lugna och mer äkta ovärldsliga Renée Björling, det är att hugga i sten. Likaså är parallellen Norma Talmadge — Tora Teje felaktig. Tora Teje har i själva verket icke någon amerikansk motsvarighet, den enda likheten mellan dessa båda är, att de höra till filmens mest välklädda aktriser. Men den likheten blir ju endast ytlig. Det är "Klostret i Sandomir", som inspirerat till sammanställningen — mot den svenska filmen sätter förf. upp den även hos oss givna "Ja eller nei". Det är som sagt icke gott att se med hennes ögon härvidlag, vad hon

stöder sig på är uteslutande det dramatiska i de båda konstnärinnornas framträdande.

Victor Sjöström känner miss Hancock väl. Hon jämför honom med Amerikas John Barrymore. Hon säger om Sjöström att han i "Körkarlen" ger en karaktäristik, som icke har sin like i filmen. Men jämförelsepunkten med Barrymore finns tydligt: David Holms "djävulskhet", som förvandlas i "Körkarlen", John Barrymores förvandlingar i "Dr. Jekyll och Mr. Hyde" mellan det onda och det goda jaget. Det är det etiskt betonade hos dem båda och det obestriddiga, skolade skådespelargeniet, som så tydligt sammanfaller, därjämte har tidskriften funnit fram ett porträtt av Barrymore, som egenomligt nog har stor likhet med Sjöströms.

Den sista jämförelsen — och listan är dock lång nog! — gör förf. mellan den utmärkte karaktärs-skådespelaren Theodore Roberts och vår Tore Svennberg. Den senare har hon sett både i "Klostret" och i "Körkarlen". Om man tänker på de saftiga roller Roberts fått göra i filmen, Rikedomen i "Fröken Envar" m. fl., som måla lössläpplighet och njutningslystnad under världsmannens dräkt, faller oss ett annat namn förr på tungan som dennes motsats, nämligen Ivan Hedqvist som bankiren i "De landsflyktige".

Det är emellertid frappant, hur pass stora motsvarigheter som verkligen finnas. Man vill tro, att svenskarna ha något besläktat med amerikanerna på det område, där man är obunden av konventionella former, nämligen konstens. Det kan ligga i de båda nationernas frihet från manér, det gemensamma ägandet av sund och hälsosam kraft, en viss fri resning och okonstlat allvar. Vare härmed hur som helst, är den amerikanska författarinans uppslag intressant och hennes intresse smickrande för oss.

V. v. K.

DEN AMERIKANSKA FILMTULLEN FÖRKASTAS?

Det har förut meddelats, att förslag väckts om införande av en mycket hög tullsats för filmer i Förenta staterna. Nu meddelas emellertid, att det senatsutskott, som haft frågan till förberedande behandling, avstyrkt förslaget och att senaten väntas följa sitt utskott. Som bekant hade den amerikanska filmindustrien uttalat sig mot tullen.

»KVARNEN» I PARIS.

»ETT MÄSTERVERK AV DEN SVENSKA SKOLAN»,
SÄGER EN FRANSK TIDNING.

Den franska filmtidskriften "La Cinématographie Française" har i sitt senaste nummer ägnat John W. Brunius' "Kvarnen" ett längre omnämnande. Först ges de vanliga lovorden, skulle man kunna säga, åt den typ, de svenska filmerna, alltså även "Kvarnen" företräda, det allvar, den ärlighet, den tro som präglar dem. "Vi hälsa med respekt dessa män, tänkande och auktoritativa, sökande och träget arbetande själar, som ha på en gång fin intuition, god smak och etisk hållning och som inte försmå att lägga ner alla dessa dygder på en film. Här finns ingenting av amerikanarnas sätt att blåsa upp och försköna genom en massa attraktioner ett embryo till scenario. Svenskarna göra en film, d. v. s. de föra på raka logiska vägar en precis utmätt scenisk handling, som är reflexen av en rigorös sannfärdighet, till ett bestämt mål".

Författaren redogör i korta drag för handlingen i "Kvarnen" och fortsätter: "Det är svårt att ge en föreställning om den uttrycksfulla skönheten hos scenerna i denna film. Vad jag här ovan sagt om den svenska filmkonsten får räcka att karaktärisera värdet av den beundransvärda 'Moulin en feu', som jag anser vara ett mästerverk av den svenska skolan".

I Berlin och München har John W. Brunius "Kvarnen" nu framförts och fått en synnerligen god press. München Filmkurier talar om det glänsande spelet och den ypperliga fotograferingen samt om det sunda och starka i filmens karaktär, vilket regissören förträffligt fått fram. B. Z. am Mittag framhåller, hur den svenska filmserie, som börjat med "Erotikon", framgångsrikt fortsatts med "Kvarnen", ehuru tidningen finner första akten vara ett väl långt stämningsmåleri. Spelet understöder livligt den framgång filmen får och likaså fotograferingen, som framtrollar landskap i verkliga kopparstick. Andra tidningar betona att regissören skytt att begagna sig av de möjligheter till sensation, som handlingen kunde ge, och i stället skapat ett lugnt, mänskligt, harmoniskt verk, samt prisa den sällsynta samling vackra människor, filmen framför. Spelet är diskret, jämt, inställt på samklang och icke på effekt. Innerlighet och lugn karaktäriserar filmen. Lichtbildbühne jämför Klara Kjellblad med Pola Negri, särskilt beträffande den känsliga munnen, som uttrycker alla själsrörelser. "Regien förstår att gestalta också de antonigaste moment intressant", är slutligen ett av presens berömmande omdömen.

BARNENS JULKLAPP:

SAGO-GRETAS VISBOK

12 roliga barnvisor med teckningar,

Kr. 5:—.

ELKAN & SCHILDKNECHT, EMIL CARELIUS

K. Hov-Musikhandel, Drottninggatan 28, Stockholm.

EN GOD BOK

giver ett bestående nöje.

Sandbergs Bokhandel
Sturegatan 8 Stockholm.

WILLIAM HART – DEN STÖRSTE INOM SIN GENRE.

EN FILMSTUDIE.

Filmnyheter har haft nöjet att från en filmrecensent i den dagliga pressen mot-taga nedanstående artikel om William Hart, för vilken vi så mycket hellre be-reda plats, som den är ett apropos för dagen till Hartfilmen "Blixstens broder", som denna vecka går på Stureteatern.

Vid upprepade tillfällen har genom film-pressen meddelats, att William S. Hart skulle lämna filmen och ägna sig åt journalistik eller memoirskrivning, vilket senare ju på sistone blivit så populärt.

Den senaste uppgiften förjagade emellertid far-hågorna, då det upplystes att Hart endast ämnade byta om spelgenre och således allttjämt tänkte kvarstanna inom filmen. Hur det nu än kommer att bli beträffande denne säregne "filmhjälte", kanske det kan vara på sin plats att med några ord er-inra om, vilken betydelse han egentligen haft för — låt oss först som sist säga det — hela "den nya världen".

Med namnet William Hart är ett stycke amerikansk historia i levande bilder för-knippat. Vi veta ju, att Amerika inte som Europa har en sedan århundraden tillbaka allttjämt framåtskridande kultur, uppdelad i ett flertal skickelsedigra och märkliga olikartade epoker. Amerika är det nya landet, som, trots en oerhört snabb ut-veckling, icke nått dithän, där vi nu stå — om man bortser från den rent maski-nella kulturen.

I dess korta historia ingår i alla fall som en viktig led den tid, då civilisatio-nens representanter började bryta mark ute i de ödsliga och farliga trakterna bort-om all lag och rätt. Nybyggarna, eller cow-boys, som de också, trots ordets egentliga betydelse, kallades, hade att kämpa icke blott mot urinnevånarna — indianerna — utan också mot tvivelaktiga, dåliga element, som av det stora även-tyrets lockelser dragit ut i vilda västern och således icke för att i ro arbeta och utnyttja de gåvor, som naturen så gene-röst delat ut. Bovstrecken, stridigheter-na, som förekommo, det tygellösa livet som fördes, mord och plundringar etc. etc., som vi numera alla känna till, hörde

ju till ordningen för dagen. Det var det godas kamp mot det onda, om man så vill uttrycka det.

Det är just allt detta Hart så levande har skildrat. Han har levat livet bland de vilda bergen och skogarna, ja-gat på de vida stepperna, arbetat vid nybyggerna och sökt guld i Alas-kas ödemarker.

Men det är inte nog med att han rent fotografiskt visat dessa olikartade miljöer; han har ock-så gett dem dess säregna karaktär och skildrat människorna sådana de voro och delvis fortfarande äro på sina håll.

Hans konst är psykologiskt träffsäker, och därför ha alla de gestalter trots, eller ännu rättare, just tack vare sin enkelhet blivit dessa stora *människor* vi så länge minnas.

Det ligger alltid något storvulet enkelt över Harts "hjälter". De äro så fumliga och tafatta i yttre åthävor, men äga i gen-gäld ett gott och varmt kännande hjärta för det *rätta* och *sanna*. De äro ofta ett slags moralens predikare. Tänk! att göra, en efter våra begrepp ociviliserad cow-boy till ett föredöme för oss andra kulti-verade nutidsmänniskor. Ligger det inte något stort över bara det. Och hur kan han göra det? Jo, helt enkelt genom att tala om för oss, vad de uträtta — *deras handlingar*. Håri ligger också den rent amerikanska andan över hans filmer. Ame-rikanerna äro mera än de flesta andra folk ett handlingens. Det är därför också som Hart blivit mera uppskattad i sitt hemland än t. ex. hos oss. Vi kunna inte bedöma hans filmverk såsom de böra bedömas. Men vi kunna beundra dem. Och säkert är, att han äger många vänner även i "gamla världen".

Den betydelse William Harts filmproduk-tion har och alltid kommer att få för spe-ciellt Amerika kan således inte nog över-skattas. Han är inom den genre, som han gjort till sin, den störste.

H. R.

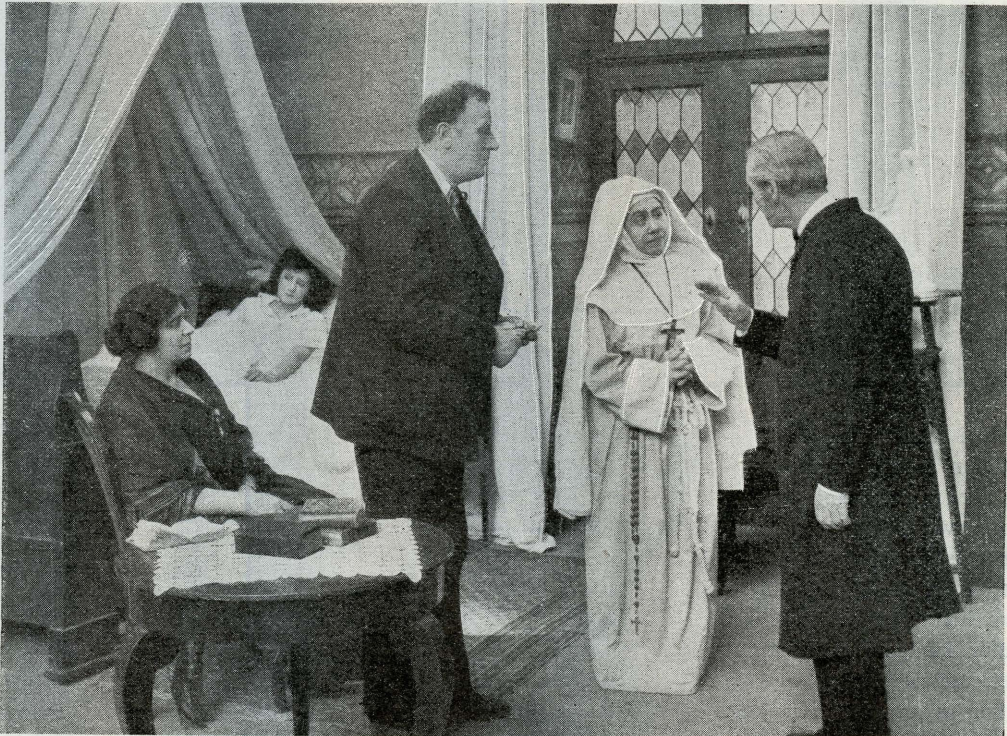

NERMAN

»SVEDDA VINGAR» — DEN FRANSKA IVAN HEDQVISTFILMENS SVENSKA NAMN.

”Rose de Nice”, den franska film, i vilken Ivan Hedqvist gasterar, har nu hunnit till Sverige och utsläppes genom Svenska Filmkompaniet denna vecka i Göteborg. Dess svenska namn har blivit ”Svedda vingar”. Den handlar nämligen om en ung man, som flyger för nära det ljus, som ut-

sig se, hur Ivan Hedqvist rent av talar de andras språk — vilket han förmodligen också gjort. Onkel Constantin ingriper gent emot den farliga damen — den typ, som i amerikansk film kallas ”vamp” — och Ivan Hedqvist får här tillfälle att ge en ypperlig karaktärsteckning, full av tempera-

Scen ur "Svedda vingar" med Ivan Hedqvist som onkel Constantin.

strålas av "en drottning i modets värld", den koketta Gladys de Lérine, och får vingarna svedda, men dock ej värre än att han hämtar sig och med rikare erfarenhet vänder åter till den unga flicka, han först nu rätt lärt sig uppskatta.

I denna film spelar Ivan Hedqvist som bekant en roll. Han gör den unga flickans onkel, en hemtrevlig, smått humoristisk, idyllisk gestalt, som den svenske skådespelaren lyckats förläna en frappant fransk bonhomie. Det kunde annars varit fara värt att svensken skulle brutit sig ut ur den franska ensemblen, i synnerhet som filmen är tämligen franskt färglagd, men i stället tycker man

ment och sanning. Han gör sig starkt gällande, ehuru han hela tiden spelar med små och väl avvägda medel.

Hjältinnan göres mjukt och behagligt av Paulette Ray och vamp'en, som spelar större roll, utföres av Suzanne Delvé med en viss languissant mjukhet, som avviker från det hårdare och primitivare spelsätt amerikanskorna använda i dylika roller. Filmen är icke någon stor sak, men täck och förfinad. För oss har den ju sitt största värde som bevis på hur en svensk konstnär uppskattats i Frankrike och för det ypperliga sätt, varpå han löst sin alls icke lätta uppgift.

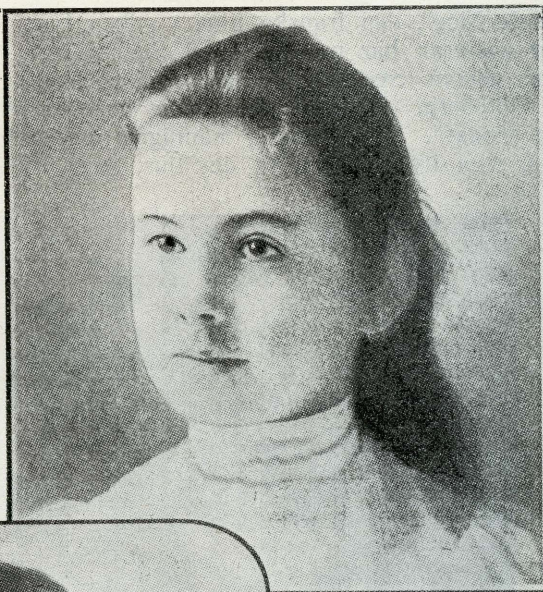
Det
populära

Fenix

Billiga goda supéer.
Musik - Sång
Dans.

UR STJÄRNORNAS FAMILJEALBUM.

DOROTHY DALTON I SINA YNGSTA ÅR.

Att bläddra i filmstjärnornas familjealbum är ett stort nöje. Man ser utvecklingen från det omedvetna barnet och den förnumstiga skolrättan till den strålande divan, som vet hur hon bäst skall posera framför kameran och som med det sedvanliga filmleendet bär upp rader av äkta pärlor och makalösa modekreationer.

Emellertid är Dorothy Dalton sig förtjusande lik genom de icke vidare många åren. Vi se henne här som tre år, i en frisyr, om man får använda det ordet, som är för-

vänansvärt modärn. Sedan ha vi den lilla sedesamma skolflickan på tolv år, ett mycket rart och troskyldigt porträtt! Och så kommer en täck backfish, men nu vet hon redan, att om hon inte får gå till teatern så vill hon inte leva! Detta fotografi är taget, när hon fick sitt första, blygsamma engagemang och blott ett par år senare var det hon med sådan remarkabel envishet tvang Th. Ince att engagera sig. Det är verkligen en "lovande" talang man ser och den färdiga Dorothy Dalton har hållit löftet — utan att förlora ett uns av sin sunda, friska charme.

EKOPHON-REKORD

DETTA MÄRKE

å skivan garanterar marknadens
förmästa skivfabrikat.

Grammofon-Musik

För dagen kunna vi erbjuda:

Nya inspelningar av

Gunnar Bobergs Dansorkester:

Madagaskar — My syster
Eldgaffeln — Vildkatten

Nya upptagningar av:

Amerikanska Jazz-Band
Dragspel • Dragspel och fiol.
Populära sångartister m. m.

A.-B. Nordiska Musikaffären

Stora Nygatan 11. Drottninggatan 83.

MED DEN STARKARES RÄTT

segrar

**MEMBRA-
TRYCKSTRÖM-
BRYTAREN**

Erhålles hos alla förstkl. elektriska installationsfirmor.

FILMNYHETER FRÅN NÄR OCH FJÄRRAN.

Frank Lloyd, känd som regissör för Goldwynfilmer, bedriver laxfiske i Alaska om somrarna. Självt berömmar han sig av att ha tagit 20 laxar på en timme, och för att bevisa att han talar sanning, brukar han uppvisa ett fotografi av fyra stora laxar, hängande sida vid sida på var sin spik. Detta är alltså 4 av de 20. Varför han icke fotograferat de andra 16, talar han inte om, och den som låtsas om en stor fiskfirmas adress i San Francisco på kortets baksida, blir hans fiende för livstid.

Tespi filmcompany i Rom har inspelat Mascagnis världsberömda opera Cavalleria Rusticana med Signora Bellincioni i Santuzzas roll. Signora Bellincioni var den första som spelade rollen på operan under Mascagnis egen ledning, och har bl. a. sjungit partiet på Covent Garden samt i Windsor Castle vid en privat uppförelse för drottning Victoria av England.

Priscilla Dean, bekant senast från "Stambuls ros", har nu också rest till Europa, närmare bestämt Tyskland, för att filma där. Hon arbetar för Universal, som spelar in två filmer i Europa, en i Berlin och en i Wien. Regissören är amerikan, men om resten iakttages tillvidare en hemlighetsfull tystnad.

Det påstås också, med anslutning till det intresse för Europa, som den amerikanska filmvärlden på senaste tid börjat visa, att Griffith ämnar utföra en länge planerad inspelning av "Faust" i Tjeckoslovakien, ehuru Griffith dementerat uppgiften.

Gloria Swanson är nu skild från sin make, Herbert Somborn, som en dag då hon kom hem rest sin väg. I ett brev meddelade han, att han inte ville träffa sin hustru mer. Filmdivan ämnar nu, efter vad hon förklarar, sätta in hela sin själ på sin konst och leva helt för den. Och för sitt barn. Och aldrig gifta sig mer!

Censuren i Amerika har mycket att styra med. I Kansas anses det icke lämpligt att damer röka — i filmen, i verkligheten röka de numera vildt överallt i Amerika. Som rökning bland damer i det dagliga livet är så allmän, har det varit tal om att stryka denna besvärliga paragraf beträffande tillåtna eller icke tillåtna filmer. Censurens båda kvinnliga medlemmar vilja ha den kvar, men den manliga insisterar på, att då det rökes i livet och filmen skall vara en teckning av detta, böra icke scener med kvinnor som tända en cigarett klippas. En kyss får inte enligt Kansascensuren räcka längre än 30 fot och mången kärleksscen har stött på grund på den paragrafen. Ett annat exempel: en fars, vari hjälten springer för livet, emedan det brinner i hans byxor, blev klippt just där det börjar brinna. Publikens fick aldrig veta hur det gick och Kansas postverk hade mycket att göra de veckorna med brev från oroliga undrande filmentusiaster.

Fannie Ward, den vackra filmstjärnan, har brutit upp från Amerika, sålt sitt magnifika hem i Kalifornien och köpt sig ett hus i London, där hon nu ämnar bosätta sig och leva familjeliv med sin man, Jack Dean, och sin dotter, som är änka efter en rik engelsman.

Lillian Gish visar sig nästan aldrig personligen för offentligheten. Hon gjorde ett undantag, då "Way down East" körts några kvällar på Broadway, och uppträdde, som stjärnorna i U. S. A. ha för sed, i en "levande närbild" under en paus och yttrade några ord — hon var "det ljuvaste och skiraste väsen som någonsin setts på en teater", skriver en filmtidskrift.

I London förberedes en filmutställning.

I Leipzig umgicks man under mässans dagar med planer att bygga ett hus, som skulle helt och hållet ägnas all slags filmindustri under den tid Leipzigmässan varar — och under mellantiderna givetvis också användas i ovan berörda affärshänseende. I en våning skulle man inreda filmateljéer, som kunde hyras ut och självfallet skulle en biografalong också finnas i huset. Planen strandade då på en viss osäkerhet hos Leipzigs filmbolag och har nu i stället utvidgats till att omfatta en större mässbyggnad, som skulle läggas i trakten av Bayrischer Bahnhof. I närheten av denna, som även skulle ägnas åt annat än "Kino och fotomässan", vore det meningen att sedan uppföra andra, så att man till slut här fick ett helt mässkvarter.

I Shirley Masons senaste filmkontrakt med sitt bolag märkes en paragraf, enligt vilken hon förbehållit sig att icke bli kysst av sina motspelare i de filmer, där hon medverkar.

För Englands statsminister är åskådandet av en Chaplinfilm lika bra som en stimulerande dryck. Han har själv sagt det i en intervju. Då en engelsk filmagent fick läsa detta, tog han med sig en maskinist, en film och en projektionsapparat och satte sig på tåget för att genast servera Lloyd George denna ganska dyrbara aperitif. Statministern befann sig för tillfället i Skottland och i matsalen i det hus han bebodde anordnades i hast en filmföreläsning med Chaplins "The Kid". Efter vilken Lloyd George förklarade sig vara betydligt uppkryad.

DAMVÄSKOR

PORTMONNÆR
PLÅNBÖCKER etc.

köper Ni alltid fördelaktigast hos

OTTO J. THORELL, Regeringsgatan 28

PRINS CHARMANT.

WALLACE REID, FÖR TILLFÄLLET SUVERÄNEN INOM AMERIKANSK FILM.

Vi ana ännu icke fullt, hur enormt populär Wallace Reid är i Amerika. Han är filmens mest fotograferade individ, Mary Pickford lämnar han långt bakom sig. Hans hem, hans barn, hans hustru, Mrs Davenport, som före sitt giftermål var lika populär som han är nu, fylla filmtidskrifterna, ideligen möter man Wallace Reids klassiskt sköna ansikte och långa gestalt. Han anses vara urtypen för en äkta amerikan, personifiera allt vad amerikanerna älska hos sin nation — humöret,

Prins Charmant med maka och son.

kraften, rättframheten, hälsan, gentlemannadraget, pojkaktigheten och så kommer därtill en förkrossande skönhet! För sin skönhets skull — vi återkomma till den strax — kallas han prince Charming, men annars heter han Wally. För resten är han en enastående mångsidig människa, som har mycket mer inombords än vad hans Apolloansikte låter förmoda.

Han hatar sitt utseende. Han menar att endast det är orsaken till hans framgång i filmen, "och det har jag fått av Gud och mina föräldrar", säger han. "Vore jag en stor skådespelare som Theodore Roberts, då skulle jag känna, att jag förtjänt min framgång, men nu — att ta sig bra ut på fotografier!"

Han säger vidare att han alltid skulle kunna slå sig fram i världen och det är nog riktigt, så mångsidigt begåvad som han är. Då han var hos Universal både skrev, filmade och regisserade han, han började f. ö. som skribent. Sin filmbana startade han i Vitagraph och kom sedan till Griffith, där han var med i "Nationens födelse" och har bl. a. spelat mot Farrar i Carmen

m. fil. filmer. Han är virtuos på flera instrument, helst fiol, och samtidigt en vältränad sportsman, dessutom tecknar han och målar. Han har tagit ut av livet så mycket man kan hinna med — i bättre mening — och står nu vid 30 år som ett mycket vackert och väl balanserat exemplar av arten människa. Pengar bryr han sig föga om, hans plånbok är ett säll, från vilket guldet strömmar ut lika fort som in. Han är inte slösaktig, men generös och det är skillnad, en ganska betecknande skillnad. Hans far var filmregissör och en stämmingsmänniska, vilket gjorde att familjen alltid pendlade mellan lyx och brist och mot en sådan tillvaro har sonen dock garderat sin familj, som består av hustru och en son. Hans filmhonorar var i början av hans bana 100 dollars i veckan, så fick han ett erbjudande från Lasky på blott sjuttiofem i veckan och tog det, emedan detta bolag gav honom större konstnärliga möjligheter. Förra året fick han erbjudande att bilda eget bolag och skulle själv få 200,000 dollars om året, men avstod, då han besinnade, hur bunden han skulle bli. Dessutom äro hans filmer nu icke dyrare, än att även småstäder ha råd att köpa dem och Reid tycker mer om detta än att spela in filmer, vilka bli så dyra att de äro förbjuden frukt för stora delar av landet — Charles Rays senaste filmer lära ha kommit in på det spåret.

En intervjuare kallar honom "mannen som har allting". Han äger ett dyrbart lyxhem, två chaufförer, fyra biler, en italiensk betjänt, armbandsklocka av platina, diamantringar, kläder, ära, popularitet. Hans hem är makalöst, kungar ha det inte så — numera. Men allt detta uppväges av att han, som hans hustru säger, är en stor pojke. Det är inte mycken skillnad på den store pojken och den lilla, till vilken den stora är pappa! Wallace Reids hemliv anses f. ö. vara bland de få lyckliga, i synnerhet i filmvärlden, något som naturligtvis är hustruns förtjänst. Ty det vill takt och förstånd till att vara gift med en sådan prins Charmant som han. "Jag gråter aldrig", säger frun, "tårar hjälpa aldrig, bara humor! Om jag någon gång gråter, är det av ilska." Man förstår att en hustru, som säger sådant, måtte vara idealisk för vilken man som helst.

Men prins Charmant har också sagt något förståndigt om äktenskapet: "När en man funnit sin hustru i en annans armar, så ska han inte springa efter en revolver, utan efter en annan kvinna". Makar som yttra så trevliga saker, måtte ha förstått att göra sitt äktenskap till ett bra kamratskap, plus kärleken och den gemensamma tillbedjan för underbarnet, den bortskämda Reid junior, snart lika ofta fotograferad som sin pappa.

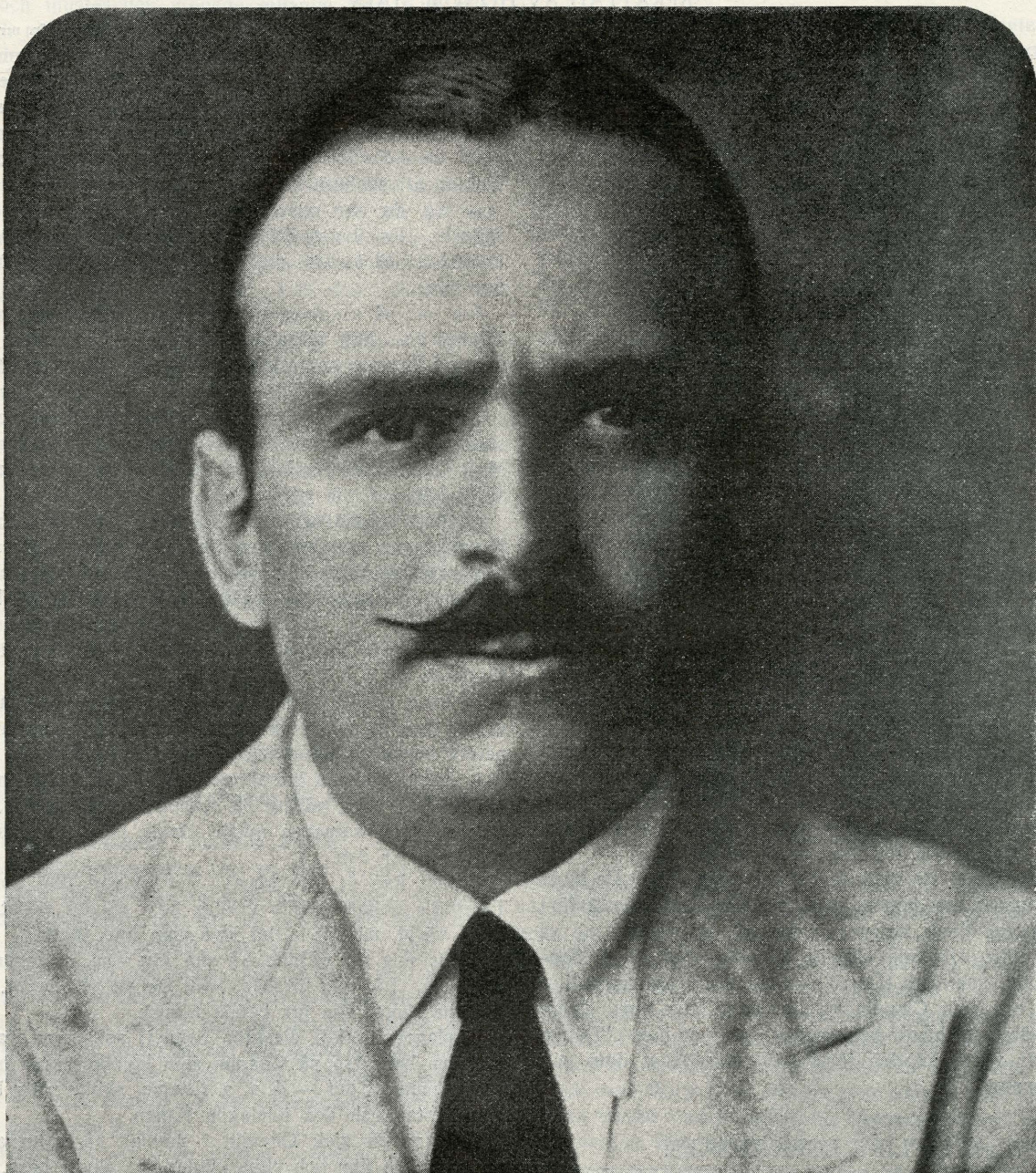
En sentens av livserfarenhet må ytterligare citeras från filmhjältens maka, som en signifikativ avslutning på detta utkast: "En kvinna, som uppmuntrar en mans otrohet mot sin hustru, uppmuntrar i samma stund hans otrohet mot henne själv".

Jane Eyre.

LAZAROL och LAZARIN

»Läka sår och lindra smärtor.»

DOUGLAS FAIRBANKS.

Ovanstående charmanta bild är hämtad ur de senast hitkomna amerikanska filmmagasinen och återges i Filmnyheter som ett apropos till den nya stora Douglas Fairbanks-filmen "Mark of Zorro", som inom kort får sin

svenska premiär. Mr Fairbanks har på detta foto anlagt en något allvarligare min, än vi äro vana vid, när vi se hans drag i tryck, men tjuvpojksglimten har han i ögat och hans gamla tjusighet finns kvar, även med mustascher.

Riks 246 92
Allm. 149 92

GILLES
Robes Manteaux-Lingerie.

Arsenalsgatan 1
Stockholm.

CHARLIE CHAPLINS EGEN HISTORIA.

BERÄTTAD AV HONOM SJÄLV.

(Forts. fr. n:r 37.)

CHAPLIN SER SIG SJÄLV HOPPLÖST MISS- LYCKAD PÅ FILM.

Chaplin beskriver nu sina första erfarenheter av kameran. Han ser in i den vid inspelningen och en massa film är ödelagd, han söker låta bli att se i den, och spelet blir stelt och mekaniskt.

En hel eftermiddag arbetade han med samma scen, den då landstrykaren ramlar in genom en källardörr och börjar gnaga på en stulen paj — han åt upp tre sådana, utan att filmen ännu var tillfredsställande. Så var det mörkt och dagens nedslående inspelning var slut.

Det var två skäl, som avhöll Chaplin från att med ens söka få sitt kontrakt annullerat. Han hade 200 dollars i veckan och han ville inte erkänna, att han, som varit en stjärna hos Carno, skulle misslyckas i filmen.

Klockan åtta nästa morgon började arbetet ånyo och äntligen var scenen avslutad. I två veckor filmade Chaplin under växande missmod, och när Mack Sennett själv kom från New York för att se filmen, hälsade Chaplin honom med en frimodighet, som var helt och hållet låtsad.

Filmen var ryslig. Det fanns inte en gnista komik i den. Chaplin ville sjunka genom golvet, han var djupt tacksam för mörkret i projektorrummet. När filmen var körd blott halvvägs, hejdade Mack Sennett maskinisten.

— Nå, Chaplin, sade han, det tycks inte ha gått riktigt bra den här gången. Vad är det för fel, tror ni?

— Jag vet inte, svarade Chaplin.

— Den här filmen kan vi inte släppa ut, sade regissören. Två tusen fot film spolieerade.

Chaplin reste sig med en svordom och gick. De båda andra humno upp honom och övertalade honom att försöka ånyo, Mack Sennett trodde på honom.

En vecka arbetade Charlie Chaplin med Mack Sennett själv, som var tålmodig, vänlig och hänsynsfull.

Med oro gick Chaplin att se denna nya film. "Och mina värsta farhågor besannades", skriver han. "Denna film var värre än den första, till ytterlighet dum och utan humor."

CHAPLINS EGEN INSATS.

— Vad ska vi göra? frågade Mack Sennett. Det ser hopplöst ut.

— Ja, svarade jag, tung till sinnes, ty trots allt hade jag haft ett svagt hopp om framgång. Vi hade båda arbetat hårt och nu voro vi trötta och missmodiga. Jag gick in i min klädloge, låste dörren och satte mig att fundera på saken.

Felet med filmerna var deras absoluta brist på omedelbarhet. Jag tog bort allt nyhetsbehag ur scenerna genom att bereda mig för nästa rörelse. När jag gick

mot ett träd, visade jag, att jag skulle stöta emot det långt innan jag verkligen gjorde det. Jag var så besluten att vara rolig, att varje muskel i min kropp var spänd. Och därtill kom det fördömda rasslet från kameran, mina bemödanden att inte se i den och den naggande fruktan att spolia film.

— Så, du har misslyckats, sade jag till min bild i spegeln. Du duger inte. Du kan inte filma. Du blir knäckt av litet skrammel och några tum film. Du duger inte.

Jag var så ursinnig att jag slog sönder spegeln med knytnäven. Min fåfänga hade fått en svår törn. Hur bra jag än vore som skådespelare, men till film dög jag inte."

Till slut gick Chaplin ut och sökte upp Mack Sennett, som sade honom, att han givit honom de bästa manuskript han hade och långt mera tid än de andra, han för sin del kunde inte göra mer.

— Men förutsättningarna äro felaktiga, sade Chaplin. Repetera om och om igen, ingen möjlighet att variera och kamerarasslet just när man skall börja. Och jag behöver en käpp. Jag måste ha en käpp för att kunna vara rolig.

Detta måste ha förefallit löjligt. Mack Sennett såg förvånad ut.

— Visst kan ni få ha käpp, om ni vill. Men jag begriper inte hur man ska kunna göra film utan att repetera och utan kamera, sade han.

— Jag vill skapa handlingen undan för undan, medan jag arbetar. Jag går ut på scenen och är komisk, utan vidare. Och kameran måste vevas hela tiden, så att jag glömmer den.

— Det kan vi inte göra! Vet ni vad film kostar? Tusentals dollars skulle vräkas bort på det sättet. Du store värld, på det sättet kan man inte filma!

— Ge mig ett tillfälle, så ska jag visa, om man kan eller inte. Låt mig försöka, bara för ett par dagar. Om det inte duger ska jag betala filmen.

Förslaget föreföll direktör Sennett som rena vanvetet, men hans tro på Chaplin som komiker kom honom att gå med på det — d. v. s. Chaplin skulle själv betala maskinisten och den ödelagda filmen.

Den kvällen gick Chaplin i timmar på gatorna och planerade en film och vilka kläder han skulle bära. Käppen förstås och de vida byxorna, som alltid ta sig löjliga ut på en scen, utan att man vet varför. "Jag funderade länge på skorna. Jag har små fötter och jag tänkte de kanske skulle se löjligare ut i trånga skor under de vida byxorna. Men hur det var beslöt jag mig för långa, flata, uppåtvända skor, som skulle sätta pricken över i.

Då jag väl fått dessa detaljer klara, ville jag återvända till mitt hotell, men upptäckte plötsligt, att jag var hungrig. Jag gick in på ett kafé för att få en kopp

kaffe och där fick jag se en mustasch. En liten kortklippt mustasch, buren av en högtidlig herre, som med mycken värdighet åt soppa. Han doppade skeden i tallriken och mustaschen vippade gillande, han lyfte skeden och mustaschen drog sig oroligt tillbaka. Han förde skeden intill läpparna och mustaschen drog sig upp till näsan och stannade där.

Det var det löjligaste jag sett. Jag fick kaffet i vrångstrupen, kippade efter luft och skrattade slutligen högt. En sådan mustasch måste jag ha!"

Nästa dag filmade Chaplin som han själv ville, de andra sågo på, höllo sig i sidorna av skratt och när det var över hade han återvunnit hela sitt självförtroende. Men man hade kört film för 80 dollars, nästan lika mycket som en månads lön hos Carno! Och den nyheten var ju en smula avkylande.

Med stor oro satt Chaplin med Mack Sennett i mörkrunnet och såg sin nya film, det avgörande provet, rullas upp. Och då, i mörkret, hördes Mack Sennett skratta. Filmen var bra, den var mycket bra!

Ett par hundra fot film av denna användes av den belåtna chefen, resten makulerades med lätt hjärta.

"Jag såg mig själv efter fem å tio år dra mig tillbaka med en förmögenhet på tiotusen pund, ja, tjugo tusen!" skriver Chaplin. Och nu arbetade han träget på sina tvåaktare, som han byggde upp bit för bit, som det föll sig, och vilka han brukade planlägga varje morgon medan han sminkade sig.

Framgången hade kommit.

(Forts.)

Hartfilmen Blixtens broder.

En av de bästa äventyrsfilmer på mycket länge.

Den nya Hart-filmen "Blixtens Broder", som denna vecka går på Stureteatern, är en äkta äventyrsfilm i Harts kända stil. Denna gång är han sergeant vid Beridna Nordvästpolisen och har till uppgift att klara upp mordet på värdshusvärden Maurice Mallot. Hur han gör det är en lång och spännande historia, som bjuder på många överraskningar. Man får bevittna en genuin ridtävling i Vilda Västern, och att det är ryttare, som kunna sitta på en hästrygg, om den också guppar aldrig så, därpå behöver man inte tvivla. Bland övriga ingredienser kunna nämnas ett par bankplundringar, skjutning, slagsmål och kärlek.

Det finns bara en enda kvinna i filmen, den ljuva Rose, en ensam blomma bland hårda män. Det är Harts svägerska Eva Novak, en syster till Jane alltså, som utför Roses roll, och hela hennes blonda ansikte talar om mycken ljuvhet. Men hon kan också vara beslutsam och modig, och när snaran hänger färdig att hissa upp Hart i ett träd, förekommer hon exekutionen genom att befria hans bundna händer med en kniv. Hon kan också rida, såsom det höves en svägerska till William S. Hart.

Filmen är en äkta äventyrsfilm och därtill en av de bästa som varit uppe på mycket länge.

MARY MILES MINTER I LÅNG KLÄNNING.

Den guldlockiga filmingenuen Mary Miles Minter har nyligen varit i Europa (också hon!) och gått omkring på Londons gator och blivit fotograferad köpande ett fång blommor på torget. Hon har kommit hem lika

Mary Miles Minter.

amerikansk till själen, i det att hon av sin resa lärt att ännu mer dyrka sitt land, men dock med koffertar fulla av europeiska klänningar. Den vi se här ovan är en Jean Lanvinmodell, äppelgrön taft och svart sammet, gammaldags och rar och högmödrän! Se på den och säg sen att inte de långa klänningarna äro klädsamma! Filmstjärnorna ha ju tagit i arv teaterdivornas gamla mission att vara de ledande för modet och till och med Mary Miles Minter, som annars helst spelar barfota fattiga små fiskarflickor, kommer med sitt onekligen vackra strå till stacken.

Jane Eyre.

För Herrar Biografägare att beakta!

Att försäljas under mellan-
akterna lämpar sig bäst **Baadars Choklad**
Billigast i inköp. Högsta kvalitet. Begär offert.

Åberopa denna tidning.

BAADERS CHOKLADFABRIK
Surbrunnsgatan 16 - Stockholm. Allm. tel. Vasa 35 93.

Nytt från skolfilmen.

Det i förra numret annonserade skolfilmprogrammet till Stockholmskolornas förfogande är, efter vad vi erfar, i flitigt bruk. Detta gäller även Stockholms grannskap. Så hade t. ex. Lidingö samskola på torsdag och fredag tre föreställningar å Lidingöbiografen med detta program.

Lidingöbiografen kommer för övrigt att varje vecka ha nya skolfilmprogram från Svensk Filmindustri och att ägna måndagar och tisdagar helt och hållet åt detta slags föreställningar.

Stocksunds skola har likaledes abonnerat på en föreställning hemma hos sig med samma aktuella "Stockholmsprogram". Likaså skolor i Bromma, Älvsjö o. s. v.

Stockholms scoutkår fyllde på lördagen Stureteatern för att se samma program, vilket till den speciella publikens förnöjelse ökades med en under sommaren tagen film från Skatboet, scouternas favoritlithåll i skärgården.

I Kungsholms folkskola var i onsdags en särskild föreställning anordnad i förbindelse med demonstration av den nyaste skolfilmapparaten, vilken är föremål för livlig efterfrågan i dessa dagar.

I Djursholm startas den 30 dennes i Samskolan en serie föreställningar under därvarande skytteförbunds egid. Föreställningarna, som äga rum onsdags-afnar, äro lagda efter ungefär samma principer som Östermalms realläroverks lördagsbiograf, d. v. s. med blandat instruktivt och nöjesprogram. Vid lördagens föreställning på Östermalmsläroverket spelades:

1. *Gnun*, Afrikas bisarraste horndjur.
2. *Trålliske* i Nordsjön.
3. *Heta källor* i Glacier Parc.
4. *Telegrafen* i Sverige.
5. *Snoky som Chaplin*.

På Sture-, Brunkebergs-, Record- och Kungsholmsbiograferna anordnas på resp. skolors begäran å olika tider föreställningar för eleverna gruppvis.

I Göteborg ha c:a 15,000 skolbarn begagnat sig av senaste programmet, som därifrån förflyttats till Malmö.

På fredagen gavs en föreställning för Göta Livgarde i Stockholm, och den 28 dennes har Vaxholms grenadjärregemente premiär på skolfilmföreställningar, som skola fortgå var fjortonde dag.

Ute i landet äro regelbundna skolfilmsföreläsningar i gång snart sagt överallt å de större platserna, och även rena landsbygden börjar låta höra av sig. Så pågår en landsbygdsturné, omfattande Upplands brukssamhällen, en annan omfattande de större byarna i Jämtland, en tredje omfattande en grupp stationssamhällen och fabriksorter i Västergötland o. s. v.

I Kalmar ägde i fredags rum en föreläsning för skolvärlden med samma demonstrationsprogram, som framfördes på Röda Kvarn i Stockholm, och vilket senast tjänstgjort vid en liknande presentation i Karlskrona samt dessförinnan i Lund, Landskrona, Hälsingborg m. fl. städer.

BREVLÅDA

Iwan. — Ni kan påräkna ytterligare två Anita Stewartfilmer denna säsong; de svenska namnen äro emellertid ännu icke bestämda. — Av William Harts äldre filmer kommer troligen "Den vite mannen" åter upp, möjligen även någon annan. Under väntan på dessa har Ni "Blixstens broder" denna vecka på Stureteatern och en annan ny Hartfilm, kallad "Vargarna", kommer i sinom tid. — Omröstningar om filmfavoriter ha flera gånger anordnats, särskilt i Amerika, men även i vårt land. Filmnyheter utlyste för ungefär ett år sedan en sådan omröstning beträffande de svenska filmskådespelarna, som gav till resultat, att Lars Hanson utgick som nr ett. Skulle saken nu göras om, sedan "De landsflyktige" givits, frukta vi emellertid för, att Lars Hanson får en svår medtävlare i Jenny Hasselqvist.

Landsflyktig. — Lars Hansons adress är Grevturegatan 24 A, Stockholm.

S. L. — Om Ni tillskriver Herr Sam. Ask, Svensk Filmindustri, Stockholm, och uppger manuskriptets och Ert eget namn, får Ni säkert besked.

K. J. — Tack för artikeln och notiserna! Den förra spara vi någon tid, men den blir inte lagd på hyllan alltför länge.

Väntande. — "De tre musketörerna" komma nog upp före årsskiftet. Ni behöver alltså inte vänta så värst länge.

G. B., Viggbyholm. — Mary Pickford torde Ni väl träffa med brev under Douglas Fairbanks adress 1520 Vine St., Hollywood, Cal., U. S. A. Adressen till June Caprice är Solax, Fort Lee, N. J., U. S. A.

Globtrotter. — De uppgifter Ni önskar torde icke vara möjligt anskaffa. Emellertid skola vi i ett kommande nummer lämna Er en förteckning på de mest kända bolagen, redan dessa en ansenlig mängd.

Blixtens Broder.

1. O'Malley og the Mounted
Äventyrsfilm i sex akter med **William S. Hart** i huvudrollen.

Officin: *W. S. Hart Produktion.*

Regi: *Lambert Hillyer.*

Ensamrätt: *A.-B. Skandias Filmbyrå.*

HUVUDPERSONERNA:

Sergeant O'Malley	<i>William S. Hart</i>
Rose Lanner	<i>Eva Novak</i>
Bud Lanner	<i>Antrim Short</i>
Red Jæger	<i>Leo Willis</i>
Sheriff Hardigan	<i>Bert Sprotter</i>

Beridna nordvästpolisen uppe i Kanada hade fått ett kvistigt fall att reda ut. Vårdshusvärden Mallot, f. ö. känd som en stor skojare och bov, hade blivit skjuten. Hans baneman hade varit förföljd av två poliser, men han hade visat sig förslagen och djärv och undkommit genom att infånga en vild häst. Vem han var visste man inte, och nu hade han försvunnit på andra sidan gränsen.

Chefen för distriktet rådgjorde med förläggningens mest pålitliga man, sergeant O'Malley, som kallades Blixtens broder, därför att han brukade slå ner på sina offer ungefär som en blixt. O'Malley var inte ohågad för uppgiften utan sadlade genast och gav sig iväg söderut över gränsen.

När han hade kommit ett stycke på väg, fick han se ett anslag om att det var hästtävlingar i den lilla staden Forked City. Stora pris utlovades och O'Malley förstod att där skulle komma att bli mycket folk. Och styva ryttare. Det vore alltså inte omöjligt, att han kunde få upp något spår där.

Lyckan stod honom bi. Bland de tävlande var en ung pojke, Bud Lanner, som deltog i världsmästerskapet på oimridna hästar. Han såg inte märkvärdigt skicklig ut, men en främling uppifrån bergen höll tusen dollars på honom, vilket sheriff Hardigan inte kunde låta stå oemotsagt. Han höll tusen emot, och man betalade insatserna till O'Malley. Det gick som främlingen hade räknat ut. Bud Lanner red den vildaste hästen av alla och hemförde med glans världsmästerskapet och ett större penningpris. När O'Malley skulle lämna summan till mannen, som hållit vad, hörde han honom säga till Bud Lanner:

— Din lilla tripp norröver har inte gjort dig styv i lederna.

O'Malley började fatta misstankar och beslöt att skugga de främmande ryttarna, när de redo upp mot bergen. Han följde dem till ett bergspass, som var bevaktat av två beväpnade män, och han förstod nu, att han behövde vidta särskilda åtgärder för att fortsätta sina efterforskningar. Han red in till stan igen och där träffade han sheriffen, som var på dåligt humör. Det hade visat sig, att mannen, som vann hans tusen dollars, var ledaren för ett rövarband, som gjorde trakten osäker. och när han nu fick se O'Malley trodde han, att han också hörde till bandet.

O'Malley brydde sig inte om att säga emot honom. Han hade sina särskilda planer. En stund efter samtalet med sheriffen red han nämligen in på banken och tvingade till sig en bunt sedlar. Därpå red han ut och styrde kosan mot bergspassen. Allt gick sedan efter hans

beräkning. Han blev förföljd av sheriffen, och när han kom fram till bergspasset stannade han och hjälpte bandets vakter där att skjuta på förföljarna. På så sätt kom han genom passet och när faran för sheriffen var över blev han förd till chefen för bandet, Big Jud, och inför honom fick han förete sina rekommendationer: 5,000 dollars stulna mitt på dan och mitt för näsan på själva sheriffen! O'Malley fick stanna.

Det gick en tid, under vilken han fick fullt klart för sig, att Bud Lanner var Mallots baneman. Men han såg också att det var en präktig ung man, som hade skjutit vårdshusvärden för att han hade drivit hans ena syster till självmord. Nu försökte Bud försvara sin andra syster, Rose, mot mexikanaren Red Jægers närgångenhet, och en dag måste O'Malley ingripa mot Red för att skydda de båda syskonen. Mexikanaren blev genomprygglad och lämnade lägret i vredesmod. Han red direkt ner till Forked City och förrådde, att bandet ämnade överfalla och plundra banken. Därvid fick han se något överraskande: ett brev, som bevisade att O'Malley hade lämnat tillbaka de stulna 5,000 till sheriffen. Eftersom Red hade angett sina kamrater, trodde man, att det var han, som skickat tillbaka pengarna också, och han fick brevet samt löfte om belöning.

Samma dag gjorde bandet ett överfall på banken i Forked City, men man var på sin vakt, anfallet tillbakaslogs och tre av rövarena stupade. O'Malley deltog emellertid inte, emedan han var sårad i ena armen efter slagsmålet med Red.

När Big Jud återkom till den skyddade platsen i bergen var han inte vid sitt bästa lynne, och Red passade genast på att spela ut sin trumf mot O'Malley. Han förklarade, att O'Malley hade angett bandet för sheriffen, och som bevis drog han fram brevet, som han fått i Forked City. Mer behövdes det inte, för att O'Malley skulle bli hängd som förrådare.

Big Jud gav honom natten att leva, men i daggryningen skuile han hängas. Men Bud och Rose hade beslutat hjälpa honom, och när morgonen grydde vöro O'Malleys band avskurna och han och syskonen Lanner styrde iväg på hästryggarna mot gränsen i norr. Förföljarna lämnades långt bakom, och nu återstod för sergeant O'Malley vid beridna nordvästpolisen ingenting annat än att rida till förläggningen och avlägga rapport, sedan han lämnat syskonen i säkerhet på andra sidan gränsen. Han berättade i detalj vad han hade utfört och hans chef fann att han hade handlat rätt. Och så inlämnade sergeant O'Malley sin avskedsansökan och red över gränsen till Rose Lanner, som väntade på honom.

STURETEATERN

PROGRAM:

1. Förspel: *Ich liebe dich* GRIEG.

2. SKANDIAREVY.

3. Vägen som går i knut.
Naturbild från Norge.

4. **Blixtens broder.**

Äventyrsfilm i sex akter med *William S. Hart* i huvudrollen.

Officin: *W. S. Hart Production.* Regi: *Lambert Hillyer.*

Ensamrätt: *A.-B. Skandias Filmbyrå.*

HUVUDPERSONERNA:

Sergeant O'Malley	<i>William S. Hart</i>
Rose Lanner	<i>Eva Novak</i>
Bud Lanner	<i>Antrim Short</i>
Red Jæger	<i>Leo Willis</i>
Sheriff Hardigan	<i>Bert Spotter</i>

Orkesterdirigent: *G. I. Zanni.*

Föreställningar kl. 7—9, 9—11 e. m.

En natt i spökslottet.

Filmfars med **Dorothy Gish** i huvudrollen.

Regissör: *Richard Jones*. Officin: *Famous Players*.

Ensamrätt: *Svenska Biografteaterns Filmbyrå*.

Personerna:

Delsie O'Dell	<i>Dorothy Gish</i>
Fru Gilbert Dennison	<i>Fru David Landau</i>
Gilbert Dennison	<i>Downing Clark</i>
Bill Clark	<i>William E. Park</i>
Teddy White.....	<i>Ray Gray</i>

Fru Dennison hade en gång i tiden varit sin mans stenograf. Då var han en kung vid Wall Street och hon en söt, fast ärelysten fattig flicka. Nu hade herr Dennison dragit sig tillbaka från affärerna och levde för sina rosor. Fru Dennison var inte längre så söt, men väl så ärelysten. Pengar hade hon fått, pärlor och juveler — hon hade ett berömt halsband — men det återstod något, nämligen fina bekanta. Och strävan efter dem gjorde fru Dennison litet glömsk av andra värden. När således en dag ungdomens klara solsken kom in i hennes hus i form av en liten fattig släkting till hennes man, Delsie O'Dell, så såg fru Dennison bara, att Delsie var rysligt klädd, i sanning rysligt! Och att hon hade ett rysligt sätt, hon var nämligen naturlig och munter och slutligen att hon hade en ryslig hund. Rosamunda var verkligen en smula "häftig", det måste medges och man kunde hålla med fru Dennison om, att hunden inte var så behaglig i sitt uppträdande, som man bör lägga sig vinn om, när man objuden infinner sig till en feststund med fru Van der Rockemorganford, som *äntligen* behagar komma på visit.

Men Rosamunda var trofast och klok, vilket längre fram skulle visa sig. Det fanns två sekreterare i huset, herrns och fruns. Herrns var Bill Clark, en ung kandidat, och fruns Teddy White, som inte hade några högskolestudier att visa på, men just det affabla sätt, fru Dennison satte värde på. Bill och Delsie behövde bara se varann för att bli blyxt kära i varann. De träffades så ofta de kunde, och Bill fäste sig uppriktigt vid denna glada, käck flicka, som alls inte hade goda dagar hos sin tant och som t. o. m. fru Dennisons sekreterare tillät sig ta sig ton emot. De älskande brukade ha

sina oskyldiga möten vid "spökslottet", en övergiven villa, varifrån mystiska ljud ibland hördes.

En dag skulle Delsie smyga sig till en kostymbal, som hölls i trakten. Av Bill hade hon fått låna en mycket vacker Carmendräkt, han en gång burit på ett spex. Till dräkten hörde också ett pärlhalsband, som var en direkt imitation av det äkta, som fru Dennison hade och som förvarades i villans kassafack.

Samma kväll Delsie smög sig ut, satte Teddy White i verket det mål, för vilket han tagit plats som sekreterare: att stjäla fru Dennisons halsband. Det hade tagit honom månader att lista ut låskombinationen, men nu hade han den. Och han lyckades stjäla halsbandet. Men tiden var illa vald — fru Dennison kom genast underfund med stölden. Stor uppståndelse! Och med rätta, ty det var 80,000 dollars, som stod på spel. Det blev kroppsvititation på samtliga, men mr Teddy lyckades befria sig från halsbandet, medan undersökningen varade och sedan släppte han ner det i Delsies väska — ty både Delsie och Bill blevo infångade av detektiver, för ordningens skull, innan de hunnit till balen. Nu blev Delsie misstänkt och fru Dennison triumferade: "Var det inte det jag alltid trott!"

Men Delsie fick upprättelse och en lysande sådan. Ty hon icke endast lyckades fria sig från stölden, hon visade sig som en hjältemodig flicka, då hon uppspårade brottslingen och friade Bill med det imiterade halsbandet, från alla misstankar. Fru Dennison ångrade sig och gick så långt, att hon klappade Rosamunda, den trogna doggen, som var lilla Delsies sista räddning i det farliga äventyret, som till slut blev hennes stora lycka.

R E G I N A

PROGRAM:

1. JOURNAL.

2. **En natt i spökslottet.**

Filmfars med **Dorothy Gish** i huvudrollen.

Regissör: *Richard Jones.* Officin: *Famous Players.*

Ensamrätt: *Svenska Biografteaterns Filmbyrå.*

Personerna:

Delsie O'Dell	<i>Dorothy Gish</i>
Fru Gilbert Dennison	<i>Fru David Landau</i>
Gilbert Dennison	<i>Downing Clark</i>
Bill Clark	<i>William E. Park</i>
Teddy White	<i>Ray Gray</i>

Föreställningar kl. 6.30, 8 och 9.30 e. m.

RÖDA KVARN

5 BIBLIOTEKSGATAN 5

Tredje veckan!

De landsflyktige.

Skådespel i fem akter av
Mauritz Stiller och
Ragnar Hyltén-Cavallius.

Regi: MAURITZ STILLER.

Officin: Svensk Filmindustri.

Fotograf: Henrik Jaenzon.

I huvudrollerna:

*Lars Hanson, Jenny Hasselqvist,
Ivan Hedqvist, Karin Svanström,
Nils Olin o. Carl Nissen.*

Föreställningar kl. 7-9, 9-11 e. m.
Barn äga icke tillträde.

Stureteatern

28-30 BIRGERJARLSGATAN 28-30

PREMIÄR!

SKANDIAREVY.

Om vi levde
på månen.

Blixtens broder.

Äventyrsfilm i sex akter
med

William S. Hart

i huvudrollen.

Föreställningar kl. 7-9, 9-11 e. m.
Barn äga icke tillträde.

Brunkebergs- Teatern

14 BRUNKEBERGSTORG 14

Hjärtats hunger.

Skådespel i fyra akter med
Alla Nazimova
i huvudrollen.

»Man kan med säkerhet säga, att
det är sällan man får se något så full-
lodigt som detta på den vita duken.
Säkert har aldrig den berömda artisten
skapat mer helt och konstnärligt än
den dubbelroll hon här utför.»

(Aftonbladet).

Föreställningar kl. 7-9, 9-11 e. m.
Barn äga icke tillträde.

REGINA

71 DROTTNINGGATAN 71

Andra veckan!

EN NATT I SPÖKSLOTTET.

Fars i fem akter med
Dorothy Gish
i huvudrollen.

»Ett av de roligaste lustspel
vi på länge sett.» (Soc. D.)

»Publiken skrattar sig halvt
fördärvad.» (St. D.)

Föreställningar kl. 6.30, 8 o. 9.30 e. m.
Biljetter från kl. 5 e. m.
Numrerade platser.
Barn äga icke tillträde.

KUNGSHOLMS- BIOGRAFEN

40 FLEMINGGATAN 40

Glödande kol.

Skådespel i fem akter med
Frank Keenan
i huvudrollen.

»Keenan överträffar i denna
uppgift nära nog det bästa,
han tillförne presterat.»
(Jens Flik i Nya Dagligt Allehanda).

Föreställningar kl. 6.30, 8
och 9.30 e. m.
Barn äga icke tillträde.

RECORD

14 GÖTGATAN 14

PREMIÄR!

Cirkusdemonen.

Filmroman i fem kapitel
med motiv ur *EDDIE
POLOS* äventyrsfyllda liv.

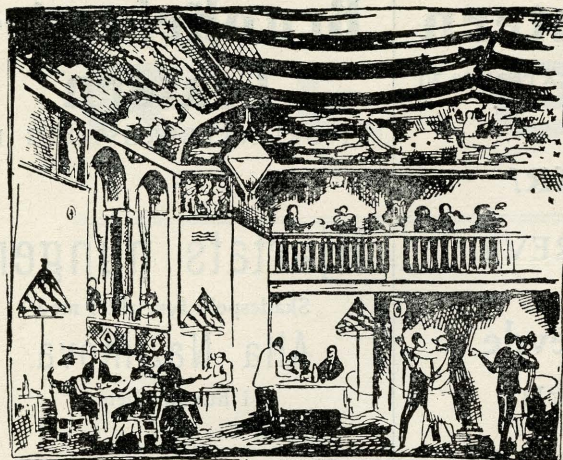
Första kapitlet:

DEN STULNA CIRKUSEN.

I huvudrollen:

EDDIE POLO
Cirkuskungen.

Föreställningar kl. 6.30, 8 o. 9.30 e. m.
Barn äga icke tillträde.

BELLA VENEZIA

ROSENBADS

luxuöst inredda
osteria

Varje afton kl. 9.30

Souper- servering

Obs.! *Franskt och italienskt* **Obs.!** *vid musik*
..... *kök, även italienska viner.*

Riks tel. 75 90.

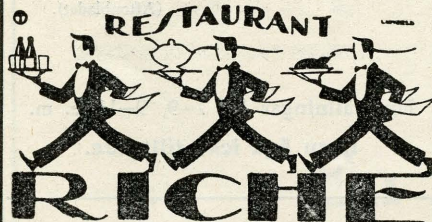
Allm. tel. 16.

Teatersupé REST. DAMBERG

Riks tel. 320 58. Allm. tel. 129 11.

Blanchs *lagas väl*
Lunch *serveras snabbt*
smakar bra.

Lunch prix fix

kl. 11,30—2,30

Diner

KONSERT i Musikkaféet
av *Rodriguez* solistorkester.

Festväningen rekommenderas.

AKTIEBOLAGET FRITIOF JONSSON

Birger Jarlsgatan 29
STOCKHOLM

Riks tel. 2746. St. tel. 493, 24288 & 20729.

Speglar. Tavlor. Fotografiramar. Inramning av tavlor. Omförgyllningar. Insättning och försäljning av speglar, fönster- och råglas.

Monogram-Olja
Eli Pettersson
9 Birgerjarlg. 9.

Den italienske regissören Giovanni Pastrone, som regisserade Cabiria, har nyligen avslutat en filmatisering av Ibsens Hedda Gabler. Filmen är den första av en serie kvalitetsfilmer som Pastrone förbundit sig att inspelat under ett år. Hedda Gablers roll spelas av Italia Manzini.

Några siffror från den tyska filmindustrien skola måhända intressera. Under tredje kvartalet detta år har genom nygrundade filmfirmor industriens samlade kapital tillförts 33,435,000 mark. Men tredje kvartalet visar 9 konkurser mot 4 på vart av de två föregående kvartalen. Då den tyska filmindustriens aktiekapital i januari belöpte sig till 98,751,000 mark, kunde det den 1 oktober visa en siffra av 257,428,000. Härmed anges emellertid blott det nominella värdet, effektivt är det i den tyska filmindu-

strien arbetande kapitalet vida högre, det samlade värdet härav är enligt en statistik för oktober 287,094 miljoner.

Från den danska filmvärlden meddelas, att Asta Nielsen, Olaf Fönss och Gunnar Tolnæs lära komma att bilda ett eget filmbolag. Olaf Fönss är utsedd att stå för administrationen men kommer naturligtvis även att medverka i olika filmer. 8 filmer skola inspelas om året. Man tänker sig två Asta-filmer, två Tolnæs-filmer och två filmer med Fönss som huvudperson samt slutligen tvenne filmer, där alla tre medverka. Verksamheten lär komma att börja på nyåret.

En österrikisk filmregissör har nyligen iscensatt ett uppskakande drama, "Flickan utan namn". Det särskiljande med denna film är, att en viktigt

roll innehas av — aderton kondorer, vilka röva bort ett barn. Det är säkerligen första gången dessa ståtliga rovfåglar aktivt deltaga i en filminspelning.

Ett kinesiskt finanskonstium har planlagt ett antal biografteatrar i Los Angeles och ämnar samtidigt där producera film. Los Angeles har sett sina bästa dagar vis å vis de amerikanska bolagen — nu komma måhända farliga konkurrenter i deras ställe.

Lewis S. Stone skulle nyligen spela in en scen i en ny film, där han kommer in i en koja (uppförd i en bastant bur), hack i häl förföljd av en tvätt-äkt vild och ilsken varg.

Allt var färdigt och regissören beredde sig att taga scenen.

— Nå, mr Stone, sade han, när nu vargen kommer efter er, tror ni att ni kan hoppa upp och klänga er fast vid takspararna?

— Ja, svarade skådespelaren, det tror jag, att jag kan — men kan vargen?

Det var i ett av sin faders, Harold Reids, författade skådespel, som Wallace Reid gjorde sitt första framträdande som skådespelare. Wallaces fader dog i fjol, och hade under sin livstid skrivit omkring 200 teaterpjäser.

Lou Tellegen — Geraldine Farrars f. d. man — är ej blott skådespelare utan även författare och har tillsammans med Andore Garvey skrivit "Skogarnas Hjärta", en historia från Nordvästra Canada, utsläppt i Amerika 1920.

DRAGNING NÄSTA MÅNAD.

Köp

Svenska Statens nya

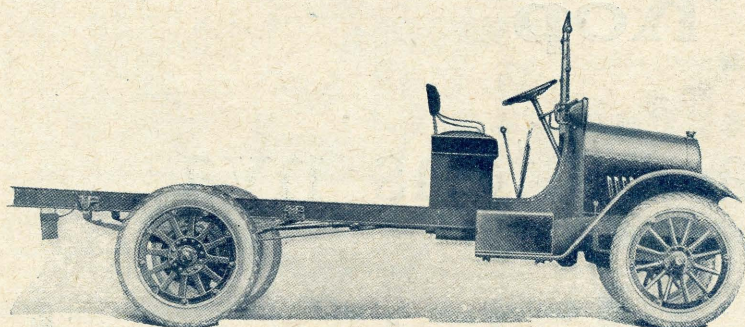
Premieobligationer!

Högsta vinst:

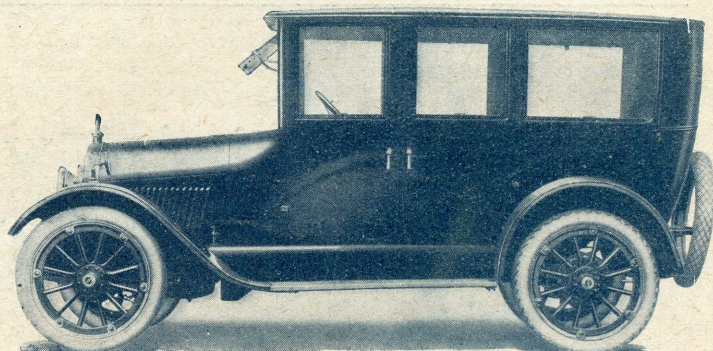
Kr. 200,000.

3,000,000 kr. utlottas.

DRAGNING NÄSTA MÅNAD.

20 hkr. leveranschassis för 500 kg. Kr. **4.215.-**
27 „ lastautomobilchassis för 1 1/4 tons. „ **8.400.-**

20 hkr. 4-sitsig, heltäckt Kr. **7.480.-**
27 „ 5- „ „ „ „ **12.375.-**

ENSAMFÖRSÄLJARE:

WIKLUNDS
STOCKHOLM.

FABRIK, GARAGE och FÖRSÄLJNINGSKONTOR:

RIKS TEL. NAMNANROP:
WIKLUNDS.

46 S:T ERIKSGATAN 46

ALLM. TEL. 76 87, 79 80.

UTSTÄLLNINGSLOKAL:

7 BIRGERJARLSGATAN 7

RIKSTEL. 102 14. ALLM TEL. 114.